SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2016/1000

2016 m. birželio 17 d.

kuriuo panaikinamas Sprendimas 2009/416/EB dėl perviršinio deficito Airijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 12 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) 2009 m. balandžio 27 d. Sprendimu 2009/416/EB ([1]) Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, pagal Europos bendrijos steigimo sutarties (toliau – EB sutartis) 104 straipsnio 6 dalį nusprendė, kad Airijoje susidaręs perviršinis deficitas. Taryba pažymėjo, kad 2008 m. valdžios sektoriaus deficitas siekė 6,3 % BVP, taigi viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę, o 2009 m. turėjo padidėti iki 11 % BVP. Prognozuota, kad valdžios sektoriaus bendroji skola 2009 m. pasieks Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę;

(2) 2009 m. balandžio 27 d., vadovaudamasi EB sutarties 104 straipsnio 7 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ([2]) 3 straipsnio 4 dalimi bei remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba pateikė Airijai rekomendaciją perviršinio deficito padėtį ištaisyti iki 2013 m. Ta Tarybos rekomendacija buvo paskelbta viešai;

(3) 2009 m. gruodžio 2 d. Taryba padarė išvadą, kad Airijos valdžios institucijos ėmėsi veiksmingų priemonių, laikydamosi 2009 m. balandžio 27 d. Tarybos rekomendacijos, bet buvo galima laikyti, kad priėmus tą rekomendaciją Airijoje kilo netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turėjusių didelį neigiamą poveikį viešiesiems finansams. Todėl Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, laikėsi nuomonės, kad Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje numatytos sąlygos tenkinamos, ir priėmė naują Airijai skirtą rekomendaciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 126 straipsnio 7 dalį siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį iki 2014 m. ([3]);

(4) 2010 m. gruodžio 7 d. Taryba padarė išvadą, kad Airijoje kilo netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turėjusių didelį neigiamą poveikį viešiesiems finansams, visų pirma susijusių su esminėmis bankų sektoriaus paramos priemonėmis, kurios turėjo būti įgyvendintos. Todėl Taryba, vadovaudamasi Komisijos rekomendacija, priėmė naują Airijai skirtą rekomendaciją pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį, kurioje nustatė, kad perviršinio deficito panaikinimo terminas yra 2015 m. ([4]). Kartu, Airijos valdžios institucijoms paprašius Sąjungos, valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) finansinės pagalbos, Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą 2011/77/ES ([5]) dėl finansinės pagalbos suteikimo Airijai ir dėl specialių priemonių finansiniam stabilumui ir tvariam augimui atkurti. Susitarimo memorandumą dėl specialių ekonominės politikos sąlygų Komisija ir Airijos valdžios institucijos pasirašė 2010 m. gruodžio 16 d.;

(5) 2011 m. rugpjūčio 24 d. Komisija padarė išvadą, kad Airija ėmėsi veiksmingų priemonių perviršiniam deficitui panaikinti iki 2015 m., kaip 2010 m. gruodžio 7 d. rekomendavo Taryba;

([1]) 2009 m. balandžio 27 d. Tarybos sprendimas 2009/416/EB dėl perviršinio deficito Airijoje (OL L 135, 2009 5 30, p. 23).
([2]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).
([3]) 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Airijoje.
([4]) 2010 m. gruodžio 7 d. Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Airijoje.
([5]) 2010 m. gruodžio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/77ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Airijai (OL L 30, 2011 2 4, p. 34).

(6) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 ([1]) 10 straipsnio 2 dalies a punktą Airijai netaikyta pareiga pateikti atskirą ataskaitą pagal perviršinio deficito procedūrą ir ji pateikė ataskaitą pagal savo finansinės paramos programą;

(7) 2013 m. gruodžio mėn. Airija sėkmingai baigė ES ir TVF finansinės paramos programą: ji įvykdė didžiąją daugumą politikos sąlygų pagal programą ir atkūrė investuotojų pasitikėjimą valstybės ir bankų sektoriumi;

(8) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr 12 dėl perviršinio deficito procedūros 4 straipsnį Komisija teikia tai procedūrai vykdyti reikalingus duomenis. Taikydamos tą protokolą, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2009 ([2]) 3 straipsnį valstybės narės du kartus per metus, t. y. iki balandžio 1 d. ir iki spalio 1 d., turi pranešti valdžios sektoriaus deficito ir skolos duomenis bei kitus susijusius kintamuosius;

(9) Taryba turi priimti sprendimą panaikinti sprendimą dėl perviršinio deficito, remdamasi pateiktais duomenimis. Be to, sprendimas dėl perviršinio deficito turi būti panaikintas tik jei pagal Komisijos prognozes numatoma, kad prognozės laikotarpiu deficitas neviršys Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės ([3]);

(10) remiantis Komisijos (Eurostato) duomenimis, pateiktais pagal Reglamento (EB) Nr. 479/2009 14 straipsnį, Airijai 2016 m. balandžio mėn. pateikus pranešimą, ir remiantis 2016 m. stabilumo programa bei Komisijos 2016 m. pavasario prognoze, pagrįstai daromos šios išvados:

— nuo 2009 m., kai deficitas pasiekė aukščiausią maždaug 11,5 % BVP lygį, atėmus deficitą didinančias vienkartines priemones, susijusias su parama finansų sektoriui, valdžios sektoriaus balansas nuolat gerėjo: 2014 m. deficitas sumažėjo iki 3,8 % BVP, o 2015 m. – iki 2,3 % BVP (1,3 % BVP, jei neįtraukiamas vienkartinis sandoris ([4])). Apskritai deficito sumažėjimą daugiausia lėmė išlaidų ribojimas: nuo 2010 m. iki 2015 m. einamosios pirminės išlaidos, išreikštos BVP dalimi, sumažėjo 8,5 %, o pajamų ir BVP santykis tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo 0,5 %;

— 2016 m. stabilumo programoje, kurią Airija pateikė 2016 m. balandžio 29 d., planuojama, kad 2016 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 1,1 % BVP, o 2017 m. – iki 0,4 % BVP, darant prielaidą, kad politika nesikeis ([5]). Komisijos 2016 m. pavasario prognozėje numatoma, kad deficitas 2016 m. bus 1,1 % BVP, o 2017 m., darant prielaidą, kad politika nesikeis, – 0,6 % BVP. Todėl numatoma, kad prognozės laikotarpiu deficitas liks mažesnis už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę;

— remiantis Komisijos skaičiavimais, struktūrinis balansas, t. y. pagal ekonominį ciklą pakoreguotas valdžios sektoriaus balansas, atėmus vienkartines ir kitas laikinąsias priemones, 2011–2015 m. laikotarpiu pagerėjo 6,7 % BVP;

— Airijos valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP, 2012 m. pasiekęs aukščiausią 120 % lygį, vėliau nuolat mažėjo ir prognozės laikotarpiu turėtų mažėti toliau. Visų pirma dėl nominaliojo BVP padidėjimo ir valstybės turto pardavimo valdžios sektoriaus bendroji skola sumažėjo nuo 107,5 % BVP 2014 m. iki 93,8 % BVP 2015 m. ir pagal prognozę 2016 m. turėtų toliau mažėti iki 89,1 % BVP. Prognozuojama, kad 2017 m. valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis toliau mažės iki 86,6 % BVP dėl, be kita ko, palankių ciklo sąlygų, istoriškai mažų palūkanų normų ir pirminio biudžeto pertekliaus;

([1]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

([2]) 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1).

([3]) Atsižvelgiant į 2012 m. rugsėjo 3 d. „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo sąlygas ir stabilumo ir konvergencijos programų formos ir turinio gaires“. Žr. http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

([4]) 2015 m. pagal planą restruktūrizuojant „Allied Irish Bank“ kapitalo bazę, dalis vyriausybės privilegijuotųjų akcijų buvo konvertuotos į paprastąsias akcijas. Konvertavimas atliktas rengiantis numatomam tų akcijų pardavimui, vadovaujantis Airijos Vyriausybės planais sugrąžinti banką privatiems subjektams. Pagal taikomas apskaitos taisykles dėl šio konvertavimo 2015 m. padidėjo Airijos valdžios sektoriaus išlaidos (ir atitinkamai valdžios sektoriaus deficitas).

([5]) Balandžio mėn. pabaigoje dar tęsėsi derybos dėl vyriausybės suformavimo po vasario mėn. vykusių visuotinių rinkimų, todėl Airijos pateikta 2016 m. stabilumo programa buvo parengta darant prielaidą, kad politika nesikeis.

(11) nuo 2016 m., t. y. kitų metų po perviršinio deficito panaikinimo, Airijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir ji turėtų tinkamu tempu toliau siekti savo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, kartu laikytis išlaidų kriterijaus ir atitikti skolos kriterijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 1a dalį. Tomis aplinkybėmis 2016 m. kyla rizika, kad bus šiek tiek nukrypta nuo reikalaujamo koregavimo plano siekiant vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, o 2017 m. Airija turėtų laikytis reikalavimų. Prognozuojama, kad abejais metais Airija laikysis pereinamojo laikotarpio skolos taisyklės. Apskritai 2016 m. reikės imtis papildomų priemonių;

(12) pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito panaikinamas, kai, Tarybos nuomone, perviršinio deficito padėtis atitinkamoje valstybėje narėje ištaisoma;

(13) Tarybos nuomone, perviršinio deficito padėtis Airijoje ištaisyta, todėl Sprendimas 2009/416/EB turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Atlikus bendrą vertinimą daroma išvada, kad perviršinio deficito padėtis Airijoje ištaisyta.

2 straipsnis

Sprendimas 2009/416/EB panaikinamas.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Airijai.

Priimta Liuksemburge 2016 m. birželio 17 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J.R.V.A. DIJSSELBLOEM